

ARHEOLOŠKI MUZEJ SPLIT

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

S Mirelom Mihovilović iz Klisa sklopljen je ugovor o otkupu brončanog novca, tip sestercija Nerve, iz vremena rimskog cara Nerve (96.-98. g.), nađenog na Klisu, radi upotpunjavanja numizmatičkog fonda Muzeja

1.2. Terensko istraživanje

Salona

- Teatar

Temeljem Ugovora sklopljenog između Ministarstva kulture i Arheološkog muzeja u Splitu (broj 01-110-09), od 14. siječnja 2009., i Rješenja Konzervatorskog ureda u Splitu (Klasa: UP/I 612-08/08-08/49, Urbroj: 532-04-19/15-09-4), od 25. rujna 2009., 5. listopada su započela istraživanja u teatru u Saloni. Istraživanja su završena 18. studenog 2009.

Voditeljica terena je bila Jagoda Mardešić, sudjelovali su Ema Višić-Ljubić, Ivana Garac i T. Noehauser (arheolozi), Branko Pender (voditelj Odjela tehničkih poslova Arheološkog muzeja), Ivanka Vukšić, restauratorica Arheološkog muzeja u Splitu, i 4 radnika. Po završenom istraživanju angažiran je rovokopač i kamion za odvoz iskopane zemlje.

Postojeća sonda je proširena za 5 metara u pravcu istoka i za 10 metara u pravcu juga. Kao i tijekom istraživanja prethodnih godina sloj 001 je bio sloj nasipa ceste za Trogir čija je debljina prilikom ovogodišnjih radova iznosila od 0,2 do 0,6 m. Sloj čini zemlja smeđe boje te velika količina kamena različitih dimenzija. Među njima je bilo neobrađenoga kamena, klesanog kamena, ulomaka arhitektonske dekoracije te jedan ulomak skulpture.

Slijedili su slojevi 017, 016, 012, 011. Sloj 011 je sloj koji je praćen i tijekom prethodnih istraživanja, a sastoji se od zemlje žute boje, nešto kamena, tegula i krovnog crijepe te željeznih čavala i klinova. Ispod njega je bio sloj 012 koji čini sivo-crna zemlja s keramikom. Otkriven je istočni rub mozaika na udaljenosti od 7,10 m od ruba portika hrama. Južni rub prostorije s mozaikom ni ove godine nije pronađen. Granicu mozaika nije činio zid, odnosno nije pronađen zid koji je sa istočne strane zatvarao prostoriju s mozaikom. Zaključak da se

radi o granici prostorije s mozaikom. temelji se na činjenici da sloj SJ 014 (sloj požara iznad mozaika) prestaje u ravnoj liniji. Dalje prema istoku, na istoj nadmorskoj visini, pružao se sloj 012 (sloj smeđesive boje koji je sadržavao keramiku, vrlo malo stakla te ulomke arhitektonske dekoracije i mramornih oplata).

Oko 1, 2 m istočno od granice slojeva 012 i 014, odnosno od granice požara, nalazi se zid 036 koji se pruža u pravcu sjever – jug u cijeloj dužini sonde (10 m). Radi se o masivnom zidu širine 1, 35 m građenom od lomljenog kamena vezanog sa dosta žbuke. Među kamenom upotrebljenim pri gradnji ima i ulomaka arhitektonske dekoracije. Južni dio zida je uništen prilikom. gradnje ceste za Trogir. Temelji zida su položeni na sloju lomljenog kamena vezanog žbukom. koji se proteže paraleln osa zidom cijelom dužinom sonde. Sa sjeverne strane ovaj se zid naslanja na zid 023 koji je na ovom dijelu sačuvan u visini od 0,7 m.Na njegovo sjeverno lice se naslanja zid 035 koji ide od južnog trijema teatra do zida 0,23. Bio je sagrađen nakon požara.

U uskom prostoru između zida trijemateatra i zidova 023 i 035 pronađeno je dosta keramike uključujući i svjetiljku kojoj nedostaje nos. Stupanj sačuvanosti nalaza iz ovog prostora je izrazito veći od nalaza koji potječu iz ostalog dijela sonde.

U sloju 014 (sloj požara iznad mozaika) ove je godine pronađeno 5 komada brončanog novca, rastaljeno željezo, ulomci keramike i stakla te vrlo malo kockica mozaika. Od mozaika (SJ 015) je preostalo vrlo malo, a sačuvani su dijelovi sa plavosivim trakama te dijelovi sa višebojnom pletenicom.

Istraživanja su pokazala da je baza stupa pronađena prošle godine postavljena naknadno i to iznad mozaika što dokazuje da nije u trenutku izrade mozaika bila na zatečenom mjestu. Da li je izvorno pripadala ovoj prostoriji nije bilo moguće utvrditi.

I ove su godine u podlozi mozaika pronađene rupe kružnog oblika. Bile su ispunjene slojem 014 koji je sadržavao kamen, keramiku i staklo, ali i kravlje rogove odnosno njihove sredine. Osim navedenog u rupama je bila veća koncentracija komada rastaljenog željeza. Ove je godine pronađeno ukupno 5 rupa koje nisu ujednačenih dimenzija.

Osim rupa u podnici su bila iskopana dva bazena četvrtastog oblika (dimenzija 0,8 x 0,9 m) koja su bila spojena kanalom. Strane kanala su bile obložene tegulama. Sjeverni bazen je bio popločan tegulama i ulomcima mramornih oplata. Južni bazen je zatvoren većim četvrtastim kamenim blokom. i manjim kamenjem oko njega. Od zida 023 na sjeveru do sjevernog bazena vodila su dva vrlo plitka kanala. Možda se radi o kanalima za kišnicu. Rupe, kanal i bazeni su bili iskopani prije izbijanja požara.

Od ostalih pokretnih nalaza izdvajaju se luk i noga brončane lukovičaste fibule, te ukrašena brončana drška (SJ 014).

Situacija je snimljena u mjerilu 1.50 te fotografски dokumentirana. Po završetku istraživanja teren je prekriven geotekstilom.

- Marusinac

Temeljem ugovora broj 16-515-09 između Ministarstva kulture i Arheološkog muzeja u Splitu, sklopljenog 4. ožujka 2009. i rješenja Konzervatorskog odjela u Splitu kojim se odobrava građevinski projekt konstrukcije ovlaštenog inženjera J. Kunjašića, 6. listopada su započeli radovi na sanaciji, konzervaciji i restauraciji sjevernog dijela tzv. "Basilicae discopertae". S obzirom na iznos odobrenih sredstava radovima je obuhvaćena sjeveroistočna prostorija bazilike (Raum II). Radove je izvodila ovlaštena firma "Palir" d.o.o. iz Solina. Stručna voditeljica radova je Ema Višić-Ljubić, viši kustos arheološkog lokaliteta Salona. Dokumentaciju je vodila Ivanka Vukšić (restaurator). Radovi su financirani sredstvima Ministarstva kulture.

Istraživanja sjevernog dijela basilicae discopertae odvijala su se tijekom 1993., 1994. i 2000. g. pod vodstvom E. Marina. Tada je u potpunosti otkrivena i istražena sjeveroistočna prostorija bazilike (Raum II).

U okviru konzervatorskih radova 2009. g. izvršena je konsolidacija te djelomična rekonstrukcija istražene arhitekture. Zahvatom su obuhvaćeni sjeverni, istočni i zapadni zid prostorije te kamene klupe koje prate navedene zidove.

Posebna pozornost je bila usmjerena na sanaciju sjevernog zida prostorije koji se zbog velikog pritiska zemlje deformirao i veoma oštetio. Stoga je prije radova na sanaciji bilo potrebno taj zid s južne strane poduprijeti drvenom ukrojenom oplatom. Nakon što je zid s vanjske strane otkopan do dna temelja pristupilo se gradnji podzida cijelom dužinom zida. Podzid je visok od 40 do 60 cm, a širok oko 70 cm. Sastoje se od dva do četiri reda kamena povezanih produžnim mortom. Između podzida i zadnjeg reda kamena originalnog zida ugrađeno je pet injekcijskih cjevčica putem kojih se će se vapneno cementnom emulzijom povezati i učvrstiti središnji dio zida, a predstoji ugradnja samobušivih Titan sidara koji će u potpunosti učvrstiti zid. Na unutarnjem licu sjevernog zida obavljena je i manja zidarska intervencija kojim se popunio urušeni dio zida.

Zapadni i istočni zid su bili u boljem stanju. Oni su djelomice bili sanirani u okviru projekta konzervacije Marusinca od 1969. do 1971. g. Tada je na te zidove dozidano više redova kamena koji su bili povezani cementnim vezivom. Ovim radovima su te fuge skinute i ujedno

su očišćene fuge na licima i vrhovima originalnih zidova. Unutarnja lica zidova Rauma II su iznova fugirana, a njihovi vrhovi su završeni zaštitnom kapom. Kao vezivno sredstvo (produženi vapneni mort) koristila se smjesa gašenog vapna s bijelim cementom i turjačke pržine u omjeru 1:3. Budući da je isto vezivo korišteno na originalnim i dozidanim djelovima zida, načinom obrade fuga nastojala se naglasiti razlika između izvornog i nadograđenog. U ovoj prostoriji su se uz zidove nalazile kamene klupe koje su bile veoma loše očuvane. Na temelju zatečenog stanja i dokumentacije s istraživanja izvršena je njihova konzervacija i djelomična rekonstrukcija.

Za potrebe konzervacije korišten je kamen sa samog lokaliteta.

Radovi sanacije, konzervacije i restauracije popraćeni su iscrpnom tehničkom i foto dokumentacijom. Izvršena je izmjera svih zidova na kojima su obavljeni konzervatorski radovi.

- Vis

Mr. sc. Boris Čargo, viši kustos arheološkog lokaliteta Issa vodio je arheološke rade na prostoru antičke Isse.

- Sustavna istraživanja rimskih termi

Za ova istraživanja bilo je predviđeno utrošiti 50.000,00 kn. Istraživanja su se odvijala od 3. lipnja do 11. srpnja 2009. u prostoru tepidarija termi, u dijelu označenom kao kvadrant V 3 i V 4.

Tijekom navedenog razdoblja provedena su arheološka istraživanja rimskih termi, koja su nastavak istraživanja započetih 2001. godine i koja se odvijaju na zapadnom dijelu kompleksa. Istraživani su kvadranti V 3 i V 4. Kvadranti su u cijelosti istraženi, a istražena površina iznosi 20 m². Iskop se vršio zidarskim žlicama.

Tijekom istraživanja vođena je detaljna arhitektonska i fotodokumentacija, te dokumentacija svake stratigrafske jedinice (SJ) u za to predviđenim obrascima za SJ.

Istraživani kvadranti nalazili su se sjeverno od kaldarija, u prostoru tepidarija termi. Cijeli ovaj prostor devastiran je recentnim poljoprivrednim radovima na tom mjestu. Ovi radovi time su prouzročili uništavanje zidova, krađu obrađenog kamenja, te miješanje sviju stratigrafskih jedinica. Svi gornji iskopni slojevi do dubine od cca 1,30 m, su kontaminirani i arheološki ne databilni. Nešto drugačija slika je u sjevernom dijelu kv. 4 gdje se je ušlo u intaktni sloj koji su sačinjavali ostaci suspenzura, te velike količine fresaka, štukatura i

mramornih ploča. Unutar ovog sloja pronađena je veća količina mozaičnih tesera u bijeloj i crnoj boji, ulomaka tubula, te nešto keramike, uglavnom grube fakture.

Ispod ovog sloja zapune sa zidova pronađeni su nekoliko redova ostatci stupaca na kojima su se naslanjale suspenzure – pilae. One su intaktne i na dva mesta u sačuvana u svojoj izvornoj visini. Ovo dragocjeni nalazi, jer će nam omogućiti točnu rekonstrukciju visine podnice tepidarija.

Iskopom su pronađeni i dijelovi podnog mozaika koji je puknut ostao u nekoliko dijelova, u napravilnom položaju. Mozaik je crno bijeli kao i svi do sada pronađeni na području termi, a ukras se svodi na veći kvadrat unutar kojeg je romb, a između kvadrata nalazi se crna točka. Ukras je isti kao i u ulaznom prostoru, samo je veći.

Zapadni zid tepidarija unutar ovih kvadrata je fragmentarno sačuvan, na nekim mjestima samo temeljna stopa. Unutar njega pouzdano se mogu izdvojiti dva kanala, a prepostavljamo i postojanje trećeg. Dio kamenih klesanaca koji su bili ugrađeni u njega su tijekom vremena odneseni s ovog mesta.

Svi pronađeni predmeti su preneseni u prostor Arheološke zbirke Issa, gdje su oprani i pohranjeni u kutije.

Nakon završetka iskopa čitav lokalitet je očišćen i zaštićen, a vegetacija na zidovima i uz njih je tretirana herbicidima.

- Sustavna arheološka istraživanja helenističkih zidina Isse i helenističko-rimske arhitekture uz njih

Za ova istraživanja bilo je predviđeno utrošiti 50.000,00 kn. Istraživanja su se odvijala od 17. listopada do 21. studenog 2009., a provodila su se unutar kvadrata E - 1', 2', F - 1', 2', E - 3, 4, D - 3, 4, C - 3, 4, B - 3, 4. Iskapalo se prostor ulice između dvaju objekata radno nazvanih; kuća 1 i kuća 2, te prostor sjverno od kuće 1, kako bi se utvrdilo njeno eventualno protezanje prema sjeveru.

Kuća 1 locirana je približno paralelno s zidinama grada, u smjeru sjever – jug. Istraživanja u kv. E - 3, 4, D - 3, 4, C - 3, 4, B - 3, 4 pokazala su da se kuća nije širila dalje na sjever.

Također na ovom mjestu, unatoč postojanju jednog zida, ne može se govoriti o postojanju novog objekta. Iskopom se došlo do žive stijene i na njoj sterilne crvenice koja koso pada prema sjevernom zidu kuće 1. Izdvojen je kanal nastao iskopom za temeljnu stopu zida i temeljna konstrukcija samog zida. Nakon gradnje zida taj kanal je zapunjen zemljom i kamenjem.

Iskopom u kv. B – 3, 4, u cijeloj dužini kvadrata očišćen je zid koji se pruža

paralelo s zidinama grada u smjeru S-J. Zid se naslanja na sjeverni zid kuće 1, no on nije s njime vezan. Širine je 0,6 m i građen od velikih kamenih blokova od kojih su neki dugi i do 0,9 m. Zid nije definiran na sjevernoj strani, jer na tom mjestu ulazi u slijedeću pristavu, te ga nije bilo moguće pratiti. Zid izgledom odaje dosta grubu formu i sasvim je različit od sviju do sada pronađenih zidova kuće 1 i istočnog zida kuće 2. Izgledom su mu slični zapadni i južni zid kuće 2, no ova komparacija se temelji samo na površinski vidljivom kamenju. Ovom zidu je utvrđena temeljna razina koja počiva na nepravilnom kamenju položenom na živoj stijeni kako bi se niveliralo donji dio na kojem leži zid, a shodno kosini terena. Kao i kod sjevernog zida kuće 1 i ovdje je utvrđeno kopanje kanala u kojem je izgrađen zid, te je izolirana keramika koja će nakon pranja i stručne obrade poslužiti kao dobar oslonac za dataciju gradnje zida.

Paralelo s iskopom ovih kvadrata nastavilo se s čišćenjem vanjskog lica istočnog bedema. Tom prigodom vanjsko lice je pronađeno i u svojoj tehnici gradnje ničim se ne razlikuje od dosada vidljivih dijelova bedema. Gornje kamenje je dijelom izašlo iz linije zida, što će biti potrebno vratiti na izvorno mjesto kako ne bi došlo do pada blokova. Blokovi su velikih dimenzija, svi su bunjirani, a poneki imaju anatirozu. Svi imaju gornji brid precizno poravnati i to je bila linija koja je određivala visinsku niveletu zidanja. Vanjsko lice je očišćeno u dužini od pet metara. Sam iskop je vršen do dubine od cca 1 m, dalje se nije nastavljalo jer bi se time ugrozila statika i položaj kamenih blokova koji su izašli iz linije zida, te bi vjerojatno došlo njihova pada. Nakon što je utvrđeno vanjsko lice bedema utvrđena je njegova širina od linija anatiroze i gornjeg brida kamena 2,35, odnosno od lica bunjiranog kamenog bloka 2,5 m. Iskopom u kv. E - 1', 2', F - 1', nastavilo se pratiti ulicu koja je smještena između kuća 1 i 2, prema jugu. Iskopom se otkrilo nove kamene ploče uz vanjsko lice zapadnog zida kuće 1 i to u cijeloj dužini njegovog protezanja. Ploče su dobro očuvane i jednakih dimenzija kao one pronađene prethodnih godina. Kamene ploče uz istočni zid kuće 2 nisu pronađene u cijeloj dužini njegova protezanja, već samo u kv. F - 1'. Ovdje je primjetno njihovo kasnije (rimsko), popravljanje jer su na nekim mjestima dosta oštećene. Ova pojava primjećena je i prijašnjim iskopima.

Kanal koji se nalazi između pločnika, također je iskopan u cijeloj dužini od četiri metra.

Njegovo dno nije poravnavano, već je ostavljeno s prirodnom reljefnošću. Pronađeno je dosta materijala, najviše keramičkog i to kasnohelenističkog i ranorimskog. U zapuni kanala nađeno je nekoliko novaca od kojih je najkasniji Konstantina II, koavanog 351 g. u Konstantinopolu.

Pred kraj istraživanja očišćena je u cijelosti južna pristava u odnosu na onu gdje se nalaze kuća 1 i 2, te je na krajnjem istočnom dijelu utvrđeno postojanje gospodaraskog objekta čije su neke "prostorije" klesane u živcu kamenu.

Tijekom istraživanja vršena je detaljna foto i arhitektonska dokumentacija, a samo iskapanje vršilo se izdvajanjem svake stragirafske jedinice, te njenim preciznim bilježenjem u za to pripremljene formulare.

Po završetku istraživanja sav pronađeni materijal je prenesen u prostor Arheološke zbirke Issa gdje je smješten u čuvaonicu, a sam lokalitet je prekriven geo-tekstilom.

- Vođenje manjih zaštitnih istraživanja na gradskom groblju na Prirovu u Visu Komunalno poduzeće "Gradina" iz Visa započela je s gradnjom obiteljskih grobnica u Visuna gradskom groblju na Prirovu, te sam imenovan za nadzor pri izvođenju ovih radova. Tijekom radova proširio sam iskop kako bih eventualno utvrdio postojanje teatarske arhitekture na ovom dijelu Prirova. Međutim u iskopanom dijelu, nije bilo nikakvih tragova antičke arhitekture, već samo ostaci starog ogradnog zida groblja odnosno samostana. Nisu pronađeni ni keramički ostaci koji bi sugerirali na neki antički sloj. Cijela situacija je dokumentirana.

- Palagruža

Nakon što je Ministarstvo kulture odobrilo 50.000 kn za arheološka istraživanja na Palagruži i nakon što je nadležni Konzervatorski odjel u Splitu 18.8.2009. dostavio pozitivno Rješenje za isto, radovi na Palagruži su obavljeni u periodu od 3. - 21.9., to jest u 12 radnih dana.

Budući da je odobreno znatno manje sredstava nego je traženo, radovi su prilagođeni dostavljenim sredstvima. Radilo se na slijedećem:

Završetak iskopavanja u Sondi 3 i na unutarnjem uglu rimske utvrde u kvadrantima O, P i R 10-12 (ukupno 40 m²)

Podziđivanje profila u sjeverozapadnom dijelu terena i prekrivanje geotekstilom najugroženije dijelove ostataka arhitekture

Revizija dokumentacije (obrazaca za stratigrafske jedinice) sa iskopavanja 1996., 2002.-2008. i izrada matrice za južnu padinu, središnji plato i sjevernu padinu.

Sistematisacija i klasifikacija pokretnih arheoloških nalaza (gruba keramika) s istraživanja na južnoj padini

Članovi ekipe su pored dr. sc. Branka Kirigina, voditelja istraživanja, bili: arheolozi: Zlata Beg Zec Kopani, Maja Miše, Sara Popović i Vedran Barbarić, Aldo Čavić, ravnatelj Muzeja

Starog Grada na otoku Hvaru, student arheologije Dinko Tresić Pavičić i Dino Cetinić, fotograf.

Nakon dolaska na Palagružu (brodom HRM "Fausto Vrančić" via Komiža gdje smo stali dva dana) prvo smo uredili i postavili kuhinju u kućici na Žolu, rasporedili se u prizemnim sobama na lanterni, nakon čega smo detaljno očistili nalazište od raslinja i pripremili teren i opremu za rad.

1. Sonda 3 je uski prostor između južnog zida antičke cisterne koji je na nižem nivou i sjevernog zida unutarnjeg pregradnog zida rimske utvrde koji se nalazi na višem nivou. Taj prostor dio je zapadnog dijela utvrde. Sonda 3 je dijelom iskopana 2007. g. Sonda je očišćena do nepravilnog živca koji se javlja na dubini od 30 do 50 cm. U slojevima je nađeno nekoliko ulomaka keramike a među njima jedan ulomak fine crnopremazane keramike na kojem su tragovi grafita na grčkom. i jedan veći brončani novac kojeg treba očistiti. Nalazi arhitekture su nacrtani i snimljeni i ispunjeni su odgovarajući obrasci. Prostor je zatrpan kamenjem, novijim kupama i zemljom sa iskopavanja vrta s južne strane (kvadranti O, P i R 10-12). Iskopavanja u unutarnjem jugozapadnom dijelu rimske utvrde, kvadranti O, P i R 10-12, imala su za cilju utvrditi eventualno postojanje antičke podnice i unutarnjeg lica južnog zida utvrde. Ustvari radi se o nastavku iskopavanja iz 2008. g. kada se istraživao unutarnji dio zapadnog lica utvrde u kvadrantima N i O 11-13. Ovogodišnja iskopavanja pokazala su da derutna građevina koju su ovdje podigli Talijani kada je Palagruža rapalskim ugovorom pripala Italiji, leži na južnom zidu rimske utvrde. U ostalim kvadrantima nepravilan živac je bio vrlo plitko tako da stratigrafije gotovo da i nema. Ustvari, svojedobno je to bio vrt svjetioničara što se dalo lijepo vidjeti po rupama u zemlji u kojima su sadili raznu verduru. I pokretni nalazi pokazuju da se radi o recentnom sloju. Nakon što je prostor dokumentiran (nacrtani su južni i istočni profili), opisan u odgovarajućim obrascima i usklađen s ranijim iskopavanjima, osjetljivi dijelovi u ovim kvadrantima su pokriveni geotekstilom i zelenom "krompirušom", te zatrpani.

2. Radi zaštite najbolje sačuvanog profila u sjeverozapadnom dijelu terena, dugom 6 i visokom 1,6 m, napravili smo suhozid od kamenja kojeg smo sakupili prilikom ranijih iskopavanja. Suhozidom smo pokrili cijelu površinu sjevernog profila kvadranta A, B i C 20. Tim postupkom omogućili smo budućim istraživačima mogućnost provjere naših istraživanja i nastavak novih. No, pored toga, dobili smo dio

buduće šetnice oko nalazišta i to na mjestu odakle se najbolje vide sačuvani ostaci rimske utvrde, to jest njen sjeveroistočni ugao.

Nakon što smo od raslinja očistili ostatke arhitekture rimske utvrde i crkve sv. Mihovila na istočnoj strani terena i nakon što smo ponovno dokumentirali i provjerili raniju dokumentaciju, najugroženije zidove utvrde i crkve prekrili smo geotekstilom i zatrpalji zemljom kojom smo iskopali u jugozapadnom uglu utvrde. Također smo veliku jamu (vjerojatno za gašenje vapna) preko koje ide zid pročelja crkve pokrili s daskama kako netko ne bi pao u nju.

Prije svih ovih aktivnosti provjereni su i uskladijeni svi podaci s ranijih iskopavanja na ovim prostorima te su izrađene stratigrafske matrice.

3. Ukupna iskopana površina na Salamandriji, uključujući i 1996. godinu iznosi: 332 m^2 . U deset kampanja iskopavanja na ovom nalazištu sakupila se velika dokumentacija na kojoj je radilo barem pedesetak arheologa i studenata. Iako su postojali standardni obrasci, a budući da se radi o završnim iskopavanjima, bilo je neophodno uskladiti podatke iz obrazaca, dnevnika, raznih notesa i foto zapisa. Pored toga napravljene su stratigrafske matrice za sva tri sektora iskopavanja na Salamandriji (južna padina, središnji plato i sjeverna padina). Ovom izvještaju one su predane kao skice (vidi u prilogu). Uz ovo, s totalnom stanicom nadopunili smo ranije podatke i unijeli nove. Također su opisani svi zidovi otkriveni tijekom ranijih iskopavanja.

4. Prošle, 2008. g. na Palagruži smo dobrim dijelom sortirali nalaze fine grčke i rimske keramike otkrivene u sloju 4050 na južnoj padini (kvadranti B, A, Z, V i U $8-6 = 60 \text{ m}^2$). Ove pak godine sortirali smo i kvantificirali nalaze kuhinjskog posuđa, amfora, tegula, stakla, tesera metalnih i koštanih nalaza, ukrašenih kamenih ulomaka, fresaka i žbuka iz istih kvadrata ali iz svih slojeva (vidi matricu 1 u prilogu). Pregledano je oko 200 kg nalaza. Kako je i u ostalim slojevima bilo nalaza fine grčke i rimske keramike te nalaze smo posebno odvojili. Nakon toga smo spremili dijagnostičke nalaze koji idu s nama nazad u Split na daljinu obradu i one koje ostaju u lanterni kao studijski materijal. O tome je sastavljen zapisnik na 36 stranica te i odgovarajuća foto dokumentacija.

- Kopačina

Na temelju članka 47. a u svezi s člankom. 6. stavkom. 1. točka 9. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Splitu, Klase: UP/I 612-08/07-08/7524, Ur. broj: 532-04-19/15-09-8, izdala je 17. rujna 2009. rješenje, u

kojem se dozvoljava nastavak arheoloških istraživanja pećinskog objekta "Kopačina" kod Donjeg Humca, općina Nereviča, o. Brač, u periodu od 21. 9. do 31.10.2009. g.

Arheološka istraživanja trajala su u periodu od 21. rujna do 12. listopada 2009., sukladno gore navedenom rješenju.

Prapovijesna pećina Kopačina nalazi se na izuzetno povoljnom položaju, na sjevernoj strani polja ispred Donjeg Humca, općina Nereviča, o. Brač. Sa ovog položaja puca pogled preko Bračkih vrata na otok Šoltu. Prema jugu nalazi se plodno polje pogodno za zemljoradnju još od prapovijesnih vremena. Oko same pećine, locirano je mnoštvo prapovijesnih lokaliteta koji nam dokazuju da se na tom dijelu otoka Brača zaista intenzivno živjelo u prapovijesnim vremenima.

Nakon što je Ministarstvo kulture RH doznačilo minimalna materijalna sredstva za nastavak sustavnih arheoloških istraživanja pećinskog lokaliteta Kopačina, kod Donjeg Humca, otok Brač, za 2009. g. (IV. kampanja), arheološka ekipa predvođena višim kustosom iz AMS-a, Damirom Kliškićem, nastavila je sa sustavnim istraživanjima navedenog lokaliteta.

Po dolasku arheološke ekipe na ovaj arheološki objekt, konstatirano je da se na prostoru špilje pa tako i na prostoru sonde 1, nije dogodila nikakva nasilna devastacija. Prekrivenu sondu 1 trebalo je ponovo otvoriti i pripremiti za rad. Nakon izbacivanja nabacane vlažne zemlje i većeg kamenja, trebalo je ostaviti tako otvorenu sondu da se dobro osuši jer se zbog vlažnosti nije moglo odmah raditi u njoj. Nakon što se prostor sonde 1 dobro osušio, podignuta je nad njom plastična tenda-konstrukcija zbog eventualne kiše odnosno velike jutarnje vlage i rose. Potom se pristupilo skidanju slijedećih sedimenata unutar ove sonde, koji su i u ovoj kampanji pokazali da su bogati sa arheološkim materijalom. Kako se već u prošlogodišnjoj kampanji unutar sonde 1, počela smanjivati veličina radne površine sa zemljanim sedimentom na uštrbu površine sa većim kamenim blokovima nekad otpalim sa stropa špilje, ta je situacija bila dominantna i za vrijeme ovogodišnje kampanje. Sužavanje radnog prostora u ovoj sondi, ni u ovogodišnjim istraživanjima, nije dozvoljavalo da cijelokupna ekipa radi unutar nje. Stoga je dio ekipe istovremeno radio unutar gornje otkopne sonde gdje se nastavilo se vađenjem sedimenata koji potječu iz prijašnjih istraživanja.

Kako se na mjestu gornje otkopne sonde predviđa otvoriti nova arheološka sonda, bilo je nužno nastaviti s vađenjem i prosijavanjem sedimenata iz nje. Ti su sedimenti ustvari izbačeni sedimenti iz špilje za vrijeme ranijih istraživanja koji su deponirani na cijelokupnom predšpiljskom prostoru. Već na kraju prošlogodišnjih istraživanja, 2008. g., u toj se istoj otkopnoj sondi došlo do originalnog nivoa predšpiljskog prostora ali samo na jednom manjem dijelu te sonde. Tako je dio ekipe nastavio sa izbacivanjem sedimenata da se otvori što veća

površina unutar otkopne sonde sa originalnim predšpiljskim nivoom. Važno je istaknuti da je do kraja ovih istraživanja otvoren cijelokupni prostor otkopne sonde, u gabaritima koji su uzeti još na početku I. kampanje, 2006. g. Svi sedimenti su iz otkopne sonde brižno prosijavani iz kojih je sakupljena znatna arheološka građa ponajviše u obliku kremenih i koštanih predmeta, školjaka te u manjem broju kamenih predmeta i keramike. Po završetku istraživanja, prostor ove sonde nasut je većom količinom kamenja u nadi da će to onemogućiti bilo kakvu devastaciju unutar nje do sljedećih istraživanja, koji bi, za nadati se, trebali biti 2010. g.

Do kraja istraživanja i u sondi 1 sakupila se znatna arheološka građa koja se uglavnom sastojala od kremenih izrađevina i kostiju životinjskog podrijetla te u manjoj mjeri morskih školjaka. Za većinu predmeta pomno je vođena arheološka dokumentacija.

Određeni kremeni predmeti iz ovogodišnje kampanje pokazali su da cijelokupna dosadašnja arheološka građa, prikupljena iz sonde 1, vrlo vjerojatno pripada mezolitskom periodu.

Po završetku samih istraživanja, sonda 1 je prekrivena i zaštićena zemljom i kamenjem, protiv utjecaja kiše ili eventualne devastacije.

Pećinski objekt Kopačina kod Donjeg Humca, ovim istraživanjima i dalje potvrđuje da je riječ o izuzetno vrijednom prapovijesnom lokalitetu prvenstveno za istraživanje paleolitika i mezolitika srednjodalmatinskog prostora kao jedinom do sada poznatom lokalitetu iz tih razdoblja na ovom prostoru.

Arheološka istraživanja vršena su isključivo ručnim iskopom po svim normativima arheološke struke uz korištenje ručnog sita kroz kojeg su se prosijavali sedimenti. Izrađena je cijelokupna potrebna dokumentacija vezana uz arheološka istraživanja i pohranjena je u Arheološkom muzeju u Splitu. Cijelokupni iskopani arheološki materijal očišćen je i sortiran. Isti je propisno uskladišten i pohranjen također u Arheološkom muzeju u Splitu.

Arheološka istraživanja vodio je Damir Kliškić, viši kustos za prapovijesnu zbirku u AMS-u. Stručnu ekipu sačinjavali su studenti arheologije.

- Turska peć

Na temelju članka 62. a u svezi s člankom. 6. stavkom. 1. točka 9. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Splitu, Klasa: UP/I 612-08/08-04/2053, Ur. broj: 532-04-19/17-08-2, izdala je 24 studenog 2009. rješenje, u kojem se daje odobrenje za izvođenje radova rekonstrukcije i sanacije ulaznog zida na arheološkom lokalitetu Turska peć kod Zeljovića iznad Sumpetra, općina Dugi Rat.

Navedeni radovi trajali su od 26. studenog 2009. do 10. veljače 2010., uz duže vremenske prekide, koji su bili uvjetovani brojnim kišnim kao i jako hladnim danima pa je tada rad na ovom objektu bio neizvodiv.

Prapovijesni pećinski objekt Turska peć, nalazi se na južnom pristranku planine Mosor iznad naselja Sumpetar odnosno zaseoka Zeljovići na prostoru općine Dugi Rat. Sam lokalitet pripada katastarskoj općini Jesenice s brojem čestice 1992. Lokalitet je preventivno zaštićen rješenjem Konzervatorskog odjela u Splitu oznakom. P-569.

Radovi su se odvijali prema priloženom projektu licenciranog inženjera građevinarstva, Nevena Kunjašića iz Splita. Radove po istom projektu izvodila je licencirana tvrtka NEIR d.o.o. iz Splita.

U ovoj fazi rekonstrukcije i sanacije navedenog zida izvršeni su slijedeći radovi:

- montiranje skele duž unutrašnje i vanjske strane zida,
- u cilju sprječavanja da se uruši najviši dio zapadnog dijela zida, izvršena je njegova razgradnja gdje je isto kamenje pohranjeno i pripremljeno za ponovno nadozidavanje,
- izvršena je nadogradnja gornjeg dijela zida zidanjem kamenja koji se nalazio unutar kruga gradilišta i to u prosječnoj visini od oko 40 cm,
- izvršeno je čišćenje sljubnica s vanjske i unutrašnje strane zida.
- izvršeno je fugiranje odnosno zapunjavanje većih rupa u unutrašnjosti zida i to s obje strane,
- izvršeno je fino fugiranje s unutrašnje i vanjske strane zida.

Osim radova na sanaciji i rekonstrukciji tog zida, za potrebe izvođenja navedenih radova trebalo je provesti i određene arheološke postupke odnosno radnje. Naime prilikom zapunjavanja unutrašnjosti obje strane zida, pomiješana zajedno s cementom, iskoristila se prosijana zemlja iz ranijih arheoloških istraživanja koja je bila smještena u donjem dijelu zapadne stjenke pećine. Treba istaknuti da je ista zemlja prilikom vađenja za vrijeme tih arheoloških istraživanja bila vrlo vlažna i grumenasta i koja se tada prosijavala koliko je to uopće bilo moguće. Istu tu zemlju, koja je sada suha, trebalo je ponovo prosijavati da se izbjegne da eventualno zaostali arheološki nalazi u njoj zajedno s zemljom i cementom, ne završe u unutrašnjost zida.

Prosijavanje te zemlje urođilo je plodom tako da su se, s obzirom na prikupljenu i pripremljenu količinu zemlje za navedene radove, u njoj prikupili nalazi novca, keramike, kremena, kostiju i školjaka.

Segment arheoloških radova vodio je Damir Kliškić, viši kustos za prapovijesnu zbirku u AMS-u uz stručnu pomoć jednog dipl. arheologa.

Sav prikupljeni arheološki materijal očišćen je i sortiran. Isti je propisno uskladišten i pohranjen u Arheološkom muzeju u Splitu.

1.3. Darovanje

- Ivan Marović, muzejski savjetnik u miru, darovao je arheološku knjižnicu s prethistorijskom i antičkom literaturom muzejskoj knjižnici
- Nikša Petrić iz Hvara darovao je za Numizmatičku zbirku venecijanski brončani bagatin dužda Avisa III. Moceniga (1700.-1709.) nađen u gradu Hvaru

2. ZAŠTITA

2.2. Konzervacija / 2.3. Restauracija

- Branko Pendžer

Crteži fibula iz Aserie (50 crteža), izrada tehničke dokumentacije Solin-Hram (s I. Vukšić), obrada terenske dokumentacije i izrada crteža s iskopavanja u Lori, crteži staklenih predmeta iz Aserije (51 crtež), iz Visa (2), Lore (18), Narone (7), crteži fibula iz starokršćanske zbirke (43), crteži staklene urne i staklenih priloga iz Lore (18 crteža), pripreme za skeniranje fragmenata porfira iz muzejskog vrta i pomoć kod skeniranja fragmenata i sarkofaga u lapidariju; teren Vis-terme: izrada terenske dokumentacije i prilagođavanje iste za potrebe kongresa u listopadu; teren Vis-zidine: izrada terenske dokumentacije; snimanje, mjerjenje, vaganje i ostale pripreme za povrat Livije u Oxford; premještanje i vraćanje kamenih spomenika iz izložbene dvorane u depo radi uređenja dvorane i atrija; prenošenje, postavljanje i skidanje izložbe Grčko-helenistička keramika u AMS-u u Imotskom, Šibeniku i Malom Lošinju; dogovori i ispomoć oko izrade kalupa kamenih spomenika iz lapidarija (s J. Fluksi); razni crteži za muzejske kustose: za B. Čarga (4), A. Pitešu (2), S. Ivčević (3), B. Kirigin (1)

- Borko Vješnica

Konzervatorsko-restauratorski radovi na materijalu s terena Zaobilaznica '86, '87 i '89: nesigniran: 961 kom. keramika, 1 kom. bronca, 17 kom. željezo, 25 kom. staklo, 7 kom. bojana žbuka, 7 kom. školjke, 27 kom. kost, 4 kom. kamen, 9 kom. k. kockice; signiran: 65 kom. keramika, 3 kom. bronca, 5 kom. željezo, 83 kom. staklo, 1 kom. kost; u sekundarnu

dokumentaciju upis materijala koji je prošao konzervatorski postupak, od inventarne oznake KRR-722 do KRR-807; rad na čišćenju dvaju kamenih žrtvenika s natpisom =VENERIS (4458A i drugi b.b.); rad na izmještanju velikih komada kamena porfira za potrebe laserskog skeniranja; ispomoć restauratoru J. Fluksiju pri izradi otiska i kalupa dva reljefna prikaza u mramoru (mit o Hipolitu i Fedri), te za skidanje gumenih otisaka s kamenih kipova u maloj i velikoj izložbenoj dvorani; ispomoć na dislociranju kamenih izložaka iz velike izložbene dvorane u veliki depo, te vraćanje i montaža u izložbeni prostor, ispomoć pri čišćenju izložbenog materijala i vitrina nakon izvršenih bojadisarskih radova u izložbenom prostoru

- Ivanka Vukšić

Pranje keramike: započet je rad na pranju i lijepljenju grobnih amfora s lokaliteta Japirko radi izrade fotografija i digitaliziranog crteža, signiran je dio raznih kamenih ulomaka za upis u program M++; crtanje: svi do sada izrađeni crteži u olovci su skenirani u Muzeju radi digitaliziranja, izrađeno je 178 digitaliziranih crteža raznih predmeta, uglavnom grobnih nalaza: s lokaliteta Japirko 42 staklena, 5 brončanih, 28 keramičkih, 17 metalnih, 16 od gagata, 8 amfora, 2 zlatna, 1 kameni žeton i 41 perlica od različitih materijala, s lokaliteta Časne-vrt 6 koštanih igala, 9 keramičkih predmeta za objavu u Vjesniku; digitalizirano 43 crteža metalnih predmeta nacrtanih u olovci; terenski rad: teatar-izrada arhitektonske dokumentacije s istraživanja istočno od Hrama, digitaliziranje 8 arhitektonskih nacrta izrađenih pri istraživanju teatra 2008. g.; Marusinac: izrada arhitektonske dokumentacije zidova u Raumu II s zatečenim stanjem prije konzervacije, digitaliziranje je u tijeku, fotografiranje raznih faza u procesu konzervacije zidova

- Ivana Zrinka Bajić-Franković

Konzervacijsko čišćenje i integracijsko lijepljenje 19 staklenih predmeta iz Asserie (predmeti upisani u sekundarnu dokumentaciju); integracijsko lijepljenje 20-ak kasnoantičkih boca; signiranje predmeta; čišćenje vitrina stalnog postava, izrada kalupa za suvenire s Josipom Fluksijem

- Ika Prpa-Stojanac

Čišćenje, konzerviranje, fotografiranje i upis u sekundarnu dokumentaciju: 74 kom. zlatnog novca za objavu u katalogu Rimski carski novac 2, 12 kom. brončanog novca ISSA 2003/05/06/07/08, 1 kom. srebrenog novca i jedan olovni kalup (inv. br. H-5670), učinjen otisak u gipsu, Vis-Martvilo, 3 kom. srebrenog novca i 2 kom. brončanog novca za potrebe

inventiranja i 296 fotografija obrađene i spremljene u S++; 103 predmeta (razni brončani i srebreni predmeti) za katalog Zbirka seobe naroda i srednjeg vijeka u AMS-u i 232 fotografije obrađene i spremljene u S++; 21 predmet (razni brončani predmeti) ISSA 2008. godina, 1 brončana fibula s jantarnom perlom (inv. br. N 1713), 1 keramički kalup za izradu lucerni (učinjen pozitiv u glini) iz zbirke Issa i 52 fotografije obradene i spremljene u S++; 1 brončana fibula, 3 kom. brončanog novca, 2 ulomka keramičkog pitosa Vis-035, Vis-041 (napravljen otisak pečata s oboda i izrada pečata u gipsu), 4 posude iz depoa, s istraživanja Palagruža 2007.-2008. g., 5 kom. brončanog novca, 1 ulomak brončane igle, 1 ulomak keramičkog kalupa za izradu tanagri (napravljen otisak u glini iz keramičkog kalupa za izradu tanagri) Hvar 2009. i 56 fotografija obrađene i spremljene u S++; 32 kom. brončanih privjesaka konjičke opreme za objavu u VAPD sv.102 i za ROMEC i 64 fotografije obrađene i spremljene u S++; keramička posuda s reljefnim prikazom i 21 kom. brončanog novca Teatar 2008. i 89 fotografija obrađenih i spremljenih u S++; 9 kom. brončanog novca, ulomci keramike (inv. br. N-5236 i N-245) s istraživanja Turska peć 2007. g. i 45 fotografija obrađenih i spremljenih u S++; 1 kameni ulomak inv. br. A 3111 i 4 fotografije za A. Duplančića, 1 gema inv. br. 1300 i 4 fotografije za katalog Geme u AMS-u, I. dio, ponovno identificirani ulomci porfira korišteni u crtežima (Folia Archaeologica Balcanica, 2006., 376-380) za rekonstrukciju Dioklecijanovog sarkofaga; lijepljenje brojeva za mobileGuide u lapidariju; pakiranje staklenih predmeta za posudbu Muzeju antičkog stakla u Zadru; čišćenje vitrina nakon radova u izložbenim dvoranama

- Zoran Podrug

Oblikovanje i kompjutorska obrada: izrada plakata za DVD Salona u 4 verzije, 1 prerada geodetskog plana, 4 table, 153 skenirane stranice knjige, 117 skeniranih i obrađenih fotografija, 43 skeniranih i obrađenih dia pozitiva, 78 skeniranih i obrađenih tlocrta i nacrtu, 54 crteža, 9 izrađenih zemljopisnih karata s nalazištima; prebrojavanje i uspoređivanje velikog broja fotografija; praćenje procesa rada i izrade kalupa kamenih predmeta iz lapidarija; tečaj i trening s totalnom stanicom i izrada uputa (podsjetnik) za rad na totalnoj stanicici; signiranje predmeta; seminar i upoznavanje s novim stanicama i mogućnostima za kotiranje

- Tonći Seser

Obrada snimaka na računalu i pohrana na CD: za potrebe inventarizacije-fotografije muzejskih predmeta: 6.523, ostalo-za Muzej: 729, ukupno 7.252 snimaka; snimanje: za

inventarizaciju: balzamarija; prstena; staklenih narukvica, oboda, ulomaka, perli, privjesaka, igli, urni, aplika; metalnih predmeta; predmeta stalnog postava; spomenika u lapidariju; teglica; žetona; lucerni; keramičkih posuda; stakla iz Asserie; materijala iz Dicma; ulomaka staklenih boca; rimskog novca; kamenja za igranje ili računanje; mozaičkog stakla; te stakla iz Danila; za Muzej: stanja radova u depou, izložbenoj dvorani i ispred Muzeja; prodora vode u muzejske depoe; manifestacije Noć muzeja 2009. u AMS; ulomka keramičkog poklopca; Muzeja pod snijegom; u lapidariju reljefa s prikazom cara i Viktorije; ulomaka keramike s Palagruže; kipa Venere s Erotom; geme iz Garduna; stanja stražnjeg vrta Muzeja; rimskih zlatnika; žrtvenika; predstavljanja Vjesnika za arheologiju i povijest dalmatinsku 101; fibula iz Humca; zlatnog križa – Rab; arheoloških nalaza s Kašjuna; kasnoantičkih staklenih privjesaka; opremanja muzejskog hidranta; rimskih vojničkih stela; rimskog novca Issa; reljefa nimfi; ulomka pitosa sa Visa; ulomka iz Danila; statue, stele i natpisa u lapidariju.

- Solin – zaštita i prezentacija
 - 7.4. u Tusculumu održan radni sastanak u svezi realizacije projekta rasvjete arheološkog lokaliteta Manastirine na temelju idejnog projekta rasvjete ovlaštenog arhitekte Ive Vojnovića, d.i.a., u nazočnosti Blaženka Bobana, gradonačelnika Solina, Špire Žižića, zaduženog za kulturu grada Solina, te predstavnika Konzervatorskog odjela u Splitu
 - 25.9. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Splitu utvrdio je uvjete za izradu projekta rasvjete arheološkog lokaliteta Manastirine
 - 29.12. sklopljen je ugovor o izradi glavnog projekta rasvjete arheološkog lokaliteta Manastirine u Saloni s ovlaštenim arhitektom Ivom Vojnovićem,d.i.a.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

- Rad na inventarizaciji muzejske građe ukupno je inventirano 5751 predmeta, a revidirano 1.187 predmeta i 11.313 fotografija, odnosno 57.059 predmeta je uneseno u baze podataka
- Obrada sekundarne dokumentacije: u program S++ upisano je 960 predmeta i 833 fotografija

3.3. Fototeka

Obrada snimaka na računalu i pohrana na CD-u:

- za potrebe inventarizacije-fotografije muzejskih predmeta: 6523
- ostalo - za Muzej: 729

Ukupno: 7.252 snimaka

4. KNJIŽNICA

Knjižničarski poslovi

- Inventirano 737 svezaka (391 sv. zamjena, 160 sv. kupnja, 186 sv. darovanje, izd. Muzeja, ugovoreni primjerak)
- Katalogizirano 682 svezaka
- Obrada monografskih publikacija: unošenje prinova u katalog zamjene, upisivanje u klasične inventarne knjige, kompjutorska katalogizacija (program K++), određivanje predmetnica, ispis kataloških listića, signiranje te umetanje skeda po abecedi u autorski skedarij
- Obrada časopisa: unošenje prinova u katalog zamjene, upisivanje u klasične inventarne knjige, upisivanje na kataloške listiće i određivanje signature
- Upisivanje elektroničke građe u program K++
- Provjera unesenih autorskih odrednica u program K++
- Provjera konvertiranih zapisa iz programa ISIS u program K++ i ispravljanje 86 zapisa.
- Periodičke publikacije iz prapovijesnog kabineta su signirane, izvršena je revizija i katalogizirane su u program K++. Započeta je revizija, signiranje i kompjutorska katalogizacija monografskih publikacija u kabinetu prapovijesti
- Odabir knjiga (otpis) za Sveučilišnu knjižnicu u Splitu
- Razvrstavanje knjiga koje je Muzeju darovao Ivan Marović
- Vanjski korisnici: 374
- Korišteno knjiga: 1.120 svezaka
- Hemeroteka: 92 članka.

Arhivski poslovi

- Davanje na korištenje arhivske građe (21 korisnik): arhiv i protokoli Muzeja, arhiv F. Carrare, L. Jelića, F. Bulića, Julija Bajamontija, A. Matijaševića Caramanea, terenske noteze M. Abramića, najstarija knjiga posjetitelja Muzeja, rukopis kronike Tome

Arhiđakona, Dandolove izvještaje Napoleonu, Ruićeva rodoslovija otoka Paga, spise obitelji Mirković, Difnikovu povijest Dalmacije, rukopisne karte, rukopis na arapskom. o životu sv. Klementa, pisma Stjepana Cosmija, rukopis Ivana Mollera o ribarstvu, zbirku pergamenta i rukopise A. Ciccarellija, izvješća V. Dandola Napoleonu

- Upoznavanje s radom programa Arhinet u Državnom arhivu u Splitu
- Popis arhivske zbirke Muzeja s M. Kovačević i H. Mladineo
- Odnijet na restauriranje drugi dio Bullettina u Državni arhiv, iz dva resturirana kompleta Bullettina (sv. 1-20) kompletiran "nulti" primjerak za skeniranje i pretisak
- Dogovor u svezi digitalizacije časopisa *Bulletino di archeologia e storia dalmata* s Majom Jokić iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Branko Kirigin

- 8. i 29.4. s kolegicom Jane Sanford sa Sveučilišta u Cambridgeu u AMSu radio na obradi nalaza životinjskih kostiju s iskopavanja na Palagruži, Issi i u Farosu
- 19.-20.11. s kolegom Alanom Jonstonom iz Arheološkog instituta u Londonu u AMS-u radio na obradi grafita s Palagruže (monografija o grčkim grafitima iz Dalmacije u suradnji sa S. Čačom i L. Šešelj iz Zadara)

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Posudbe

- 25.2. Muzeju antičkog stakla u Zadru posuđeni predmeti staklene građe iz stalnog postava AMS-a, s raznih lokaliteta, u svrhu izlaganja u stalnom postavu, do 15.6. (ukupno 45 predmeta)
- 25.2. Muzeju antičkog stakla posuđeni predmeti staklene građe iz Asserije radi izlaganja u stalnom postavu, do 31.3.2019. (ukupno 252 predmeta)
- 27.2. Muzej grada Šibenika vratio je kameni reljef Silvana iz Sonkovića (inv. br. 38098) posuđen za izložbu *Arheološki tragovi kultova i religija na šibenskom području*, 22.12.2008.- 26.2.2009.

- 6.3. Muzeju grada Šibenika posuđeni predmeti za izložbu *Grčko-helenistička keramika u Arheološkom muzeju Split*, ukupno 108 predmeta i 9 odljeva, do 26.3.
- 24.4. Lošinjskom muzeju posuđeni predmeti za izložbu *Grčko-helenistička keramika u Arheološkom muzeju Split*, do 28.5.
- 28.7. Modernoj galeriji u Zagrebu posuđena slika Vlahe Bukovca *Starica*, ulje na platnu, 1907., radi izlaganja na retrospektivnoj izložbi Vlaha Bukovca u Gemeentemuseumu u Den Haagu, pb 72, Nizozemska, do 10.1.2010.
- 17.11. Muzeju grada Splita posuđene dvije slike Emanuela Vidovića: *Kuća kod Tusculuma*, ulje na drvu, 1897., i *Vranjic*, ulje na platnu, 1898., u svrhu izlaganja na izložbi *Emanuel Vidović 1896-1906* u Galeriji Emanuel Vidović, do 31.1.2010.
- 24.11. Arheološkom muzeju Narona produžuje se posudba reljefa s prikazom dva pauna i križem između, D 304, i ulomak portreta sredovječnog muškarca, C 59, do 30.3.2014.
- 8.12. Galeriji Klovićevi dvori posuđene knjige i zemljopisne karte tiskane između 16. i 19. st. (11 knjiga, 5 zemljopisnih karata i 1 rukopis), radi izlaganja na izložbi *Zagovori svetom Tripunu. Blago Kotorske biskupije*, do 15.3.2010.
- 9.12. Galeriji umjetnina u Splitu posuđena arhivska građa i publikacije iz knjižnice AMS-a radi skeniranja za izložbu i katalog *Prva dalmatinska umjetnička izložba 1908., rekonstrukcija*
- 28.12. Modernoj galeriji u Zagrebu produžena posudba slike Vlahe Bukovca *Starica* radi izlaganja na retrospektivnoj izložbi Vlaha Bukovca u Galeriji Klovićevi dvori, do 5.3.2010.
- Triptih *Torcello* bio je na izložbi *Torcello. Alle origini di Venezia, tra Occidente e Oriente*, 29.8.2009.-10.1.2010.

Uvid u građu

- Arheološki muzej Narona, dozvola za fotografiranje stele s prikazom rimskog konjanika, za potrebe predavanja na simpoziju, 5.6.2009.
- Ivan Basić, Filozofski fakultet u Zagrebu, fotografije zlatnog križića za potrebe izrade znanstvenog rada, 27.10.2009.
- Raffaele D'Amato, fotografije za objavu, 17.5.2009.
- Toni Glučina, Arheološki muzej Narona, uvid u građu i objava fotografija za potrebe magistarskog rada, 20.7.2009.
- Gradski kotar Pazdigrad, Split, fotografija stele za objavu u biltenu kotara, 9.3.2009.

- Hrvatski restauratorski zavod, Zagreb, uvid u građu radi izrade nacrte i fotografске dokumentacije u svrhu znanstvene objave, 13.7.2009.
- Hrvatsko društvo za ceste – Via vita, Zagreb, fotografije spomenika za potrebe objave, 3.6.2009.
- dr. Jasna Jeličić Radonić, Filozofski fakultet u Splitu, fotografije spomenika za potrebe izlaganja na znanstvenom skupu, 9.4.2009.
- Jelena Jovanović, Filozofski fakultet u Zagrebu, uvid u građu u svrhu izrade diplomskog rada, 1.4.2009.
- Knjižara Morpurgo, Split, fotografije predmeta za potrebe izrade vodiča i monografije, 23.3.2009.
- Maja Miše, Split, korištenje muzejske dokumentacije u svrhu izrade doktorske disertacije, 21.5.2009.
- Mr. sc. Don Josip Dukić, Split, fotografije spomenika za potrebe izrade doktorske disertacije, 2.2.2009.
- Studio-Pervan, Split, fotografije spomenika za potrebe tiskanja fotomonografije Hrvatsko kulturno blago, 29.9.2009.
- Mr. sc. Domagoj Tončinić, Odsjek za arheologiju, Zagreb, fotografija Gardunskog tropeja kao logo kongresa o rimskoj vojnoj opremi, 16.4.2009.
- Mr. sc. Gordana Tudor, Tvrđava Gripe, fotografiranje akvarela A. Barača iz 1818. za izložbu *Od bracere do tankera*, 7.12.2009.
- Muzej Triljskog kraja, fotografija Gardunskog tropeja, u svrhu izložbe o dosadašnjim rezultatima istraživanja Tilurija, 17.4.2009.
- Privatna srednja škola Marko Antun de Dominis, Split, fotografiranje muzejske građe za potrebe sudjelovanja na Međunarodnom sajmu ribarstva u Anconi, 6.4.2009.
- Marina Ugarković, Institut za arheologiju, Zagreb, uvid u građu otkrivenu na nekropoli Vlaška njiva u Visu 1983., radi izrade doktorske disertacije, 8.7.2009.
- Lino Ursić, Ekonomski fakultet u Splitu, fotografije spomenika za potrebe izrade magistarskog radae, 21.1.2009.
- Margarita Voulgaropoulou, Aristotle University of Thessaloniki, fotografije muzejske građe u svrhu izrade znanstvenog rada, 10.6.2009.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Zrinka Buljević

- 29.5.-2.6. u Piranu i Trstu na konferenciji *Intorno all'Adriatico. La diffusione e la produzione di vetro sulle sponde del mare Adriatico nell'Antichità. XIII Giornate Nazionali di Studi sul Vetro/Na obalah Jadrana. Trgovina in proizvodnja stekla na obalah Jadrana v antiki.* 30. 5. Trst, Muzej Sartorio, 31. 5. Piran, Inštitut za dedičino za Sredozemlja
- 20.-27.9. Solun, 18. međunarodni kongres AIHV, sudjelovanje s radom *Necropolis in Lora in Split*
- 27.-30. 9. Split, međunarodna konferencija *Sepulkralna skulptura zapadnog Ilirika i susjednih oblasti u doba Rimskog carstva* u 21. tjednu knjige Mediterana, prezentacija rada *Diocletian's porphyry sarcophagus?*
- 12.-16.10., kao organizator i član, na znanstvenom skupu HAD-a, na Visu

Branko Kirigin

- 28.9. Murter - Besida o Palagruži
- Na skupu HADA u Visu održao referat *Palagruža – Diomedov otok - sažeti pregled arheoloških iskopavanja 2002.-2008. godine*, napisan zajedno s Majom Miše i Vedranom Barbarićem

Sanja Ivčević

- 27.-30.9. u Splitu sudjelovala na skupu *Sepulkralna skulptura zapadnog Ilirika i susjednih oblasti u doba Rimskog carstva* s predavanjem *Prikazi rimska vojničke opreme na nadgrobnim spomenicima iz Arheološkog muzeja Split*
- 13.-16.10. u Visu sudjelovala na skupu HAD-a *Arheološka istraživanja na srednjem Jadranu*

Boris Čargo

- 22.-24.10. sudjelovao na međunarodnom znanstvenom skupu u Crikvenici *Roman ceramic and glass manufactures; Production and Trade in the Adriatic region* s referatom *Kasno helenistička i ranorimska keramička proizvodnja u antičkoj Issi*, zajedno s M. Miše
- 12.-16.10. u Visu sudjelovao na znanstvenom skupu *Arheološka istraživanja na srednjem Jadranu*, na skupu imao dva referata: *Rimski grobovi na zapadnoj isejskoj nekropoli Martvilo*, te zajedno s K. Crnković i B. Kuntić Makvić, *Peloponežani na Visu*, prezentirao

dva postera: *Novija istraživanja rimske stambene arhitekture u Issi*

Maja Bonačić Mandinić

- 27.-30.9. u Splitu prisustvovala međunarodnom znanstvenom skupu *Sepulkralna skulptura zapadnog Ilirika i susjednih oblasti u doba Rimskog carstva*
- Prisustvovala znanstvenom skupu *Stjepan Gunjača i hrvatska srednjovjekovna povijesno arheološka baština*

Ema Višić Ljubić

- 27.-30.9. u Splitu prisustvovala međunarodnom znanstvenom skupu *Sepulkralna skulptura zapadnog Ilirika i susjednih oblasti u doba Rimskog carstva*

Arsen Duplančić

- 27.5. u Splitu, s predavanjem *Stare i rijetke knjige u samostanu Gospe od Pojišana* sudjelovao na znanstvenom skupu *Kapucinski samostan i svetište Gospe od Pojišana*
- 12.12. u Splitu, s predavanjem *Komentari na podatke Luje Matutinovića o Splitu* sudjelovao na znanstvenom kolokviju *Civilizacijski izazovi francuskog iskustva Napoleonskog doba u Hrvatskoj i jugoistočnoeuropskoj povijesti*

Ika Prpa-Stojanac

- 11.5. u Arheološkom muzeju u Zagrebu sudjelovala na 1. susretu sekcije restauratora i preparatora Hrvatskog muzejskog društva, sudjelovala s dva postera

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Zrinka Buljević

- Izvorni znanstveni rad: *Uz spintriju iz Salone u splitskom Arheološkom muzeju*, Arcahaeologia Adriatica 2, br. 1, Zadar 2008., str. 201-211.
- Kongres *Intorno all'Adriatico. La diffusione e la produzione di vetro sulle sponde del mare Adriatico nell'antichità. XIII Giornate Nazionali di Studi sul Vetro/Na obalah Jadrana. Trgovina in proizvodnja stekla na obalah Jadrana v antiki*. Trst, Muzej Sartorio,

30. svibnja i Piran, Inštitut za dedičino za Sredozemlja, 31. svibnja 2009, Obavijesti HAD, godina 41, broj 2, Zagreb 2009., str. 41-42.

Branko Kirigin

- *Starogradsko polje na otoku Hvaru*, Arheologija i turizam, Zagreb 2009., str. 70-77.
- *Palagruža*, Arheologija i turizam, Zagreb 2009., str. 122-131.
- *PITHOS iz Arheološkog muzeja u Splitu*, Archaeologica Adriatica 2, Zadar 2009. (Cambjev zbornik)
- *Ancient Greeks in Croatia*, u: *Croatia, aspects of art, architecture and cultural heritage*, London 2009., str. 20-31.
- *Palagruža - The Island of Diomedes - and Notes on Ancient Greek Navigation in the Adriatic*, u: S. Forenbaher (urednik) *The Connecting Sea: Maritime interactions in Adriatic Prehistory*, BAR IS 2037, Oxford 2009., str. 137-155. (s A. Jonstonom, M. Vučetićem i Z. Lušićem
- *Palagruža '08*, Hrvatski arheološki godišnjak, Zagreb, 2009.

Sanja Ivčević

- *Privjesci rimske konjske orme iz Salone*, Archaeologia Adriatica 2,1, Zadar 2008., str. 213-222.
- *Neobjavljeni privjesci rimske konjske orme iz Salone*, VAPD 102, Split 2009., str. 75-91.
- *Opuscula Archaeologica 31 (2007)*, Zagreb 2008, Obavijesti HADA 3, XL/2008., str. 122-127.

Jagoda Mardešić

- *Neki primjeri istočnomediterranske keramike sa splitskoga poluotoka*, Jurišićev zbornik/Zbornik radova posvećenih uspomeni na Marija Jurišića, Zagreb 2009., str. 261-266.
- *Neki oblici istočnomediterranske reljefne keramike iz Arheološkog muzeja u Splitu*, VAPD 92, str. 93-108.
- *Teatar i hram u Saloni*, Archaeologica Adriatica, 2/1, 2008, str. 223-234.
- *Salona*, Katalog izložbe *Arheologija i turizam u Hrvatskoj*, Zagreb, 2009., str. 140-149.; zajedno s E. Višić-Ljubić

Maja Bonačić Mandinić

- *Aes grave iz Jesenica*, Archaeologia Adriatica 2, Zadar 2008., str. 235-242.

Ema Višić-Ljubić

- Članak o arheološkim radovima na Marusincu 2007. g. u Hrvatskom arheološkom godišnjaku 4/2007.
- *Salona u Arheologija i turizam u Hrvatskoj*, Zagreb 2009., str. 140-149.

Boris Čargo

- *Issa – arhitektura uz helenističke zidine* 2008, Hrvatski arheološki godišnjak 4, Zagreb 2009.
- *Issa – rimske terme* 2008, Hrvatski arheološki godišnjak 4, Zagreb 2009.

Damir Kliškić

- *Izvješće o arheološkim istraživanjima u špilji Kopačina kod Donjeg Humca na o. Braču u 2008. godini*, Hrvatski arheološki godišnjak

Arsen Duplančić

- Knjiga *Solinska narodna nošnja na starim grafikama i crtežima*. Summary: The folk costumes of Solin in old engravings and drawings. Solin – Split, Zvonimir – Solin [i] Etnografski muzej Split, 2009. 12 str. + table. (Biblioteka znanstvenih djela Tusculum, knj. 1.)
- Izvorni znanstveni rad: *Arheološki muzej u Splitu i njegov "Bullettino" / "Vjesnik"*. Summary: Archaeological museum at Split and its journal "Bullettino" / "Vjesnik". U: Hrvatska arheologija u XX. stoljeću, Zagreb, Matica hrvatska, 2009. str. 271-288.
- Izvorni znanstveni rad: *Crkva sv. Ivana Evanglista na splitskome Marjanu*. [Translation:] The church of St. John the Evangelist on Marjan hill, Split. Vjesnik ra arheologiju i povijest dalmatinsku, Split 2009, 102, str. 143-166.
- Izvorni znanstveni rad: *Pečat splitskog i šibenskog kneza Domalda*. Summary: A seal of prince Domald of Split and Šibenik. Archaeologia Adriatica, Zadar 2008, sv. 2, dio 1, str. 243-249.

- Izvorni znanstveni rad: *Solinska narodna nošnja na starim grafikama i crtežima*. Summary: The folk costumes of Solin in old engravings and drawings. Tusculum, Solin 2009, 2, str. 145-172.
- Izvorni znanstveni rad: *Vlasnici knjiga iz knjižnice obitelji Capogrosso-Kavanjin u Muzeju grada Splita*. [Translation:] Book owners from the library of the Capogrosso-Kavanjin family at the Split City Museum. U: Helga Zglav-Martninac, Zbirka starih i rijetkih knjiga Muzeja grada Splita, Split 2009. str. 57-111.
- Izvorni znanstveni rad: *Ikonografija prostora*. U: Zagovori svetom Tripunu. Blago Kotorske biskupije. Zagreb 2009. str. 400-411.
- Stručni rad: *Bibliografija za 2008. godinu. – Bibliography for 2008*. Vjesnik ra arheologiju i povijest dalmatinsku, Split 2009., 102, str. 195-217.

Hanja Anić

- *Bibliografija o otocima Braču, Hvaru i Šolti u časopisu Bullettino di archeologia e storia dalmata / Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku*. U: Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku, 102 (2009.), str. 167-193.

Ika Prpa Stojanac

- *Čišćenje kamenih spomenika pomoću lasera*, katalog izložbe Prvi susreti sekcije restauratora i preparatora HMD-a, Zagreb, 2009., str. 12.
- *Čišćenje helenističke reljefne keramike*, katalog izložbe Prvi susreti sekcije restauratora i preparatora HMD-a, Zagreb, 2009., str. 13.
- *Čišćenje srebrenog i brončanog rimskog novca iz Isse*, Zbornik radova posvećen uspomeni na M. Jurišića, Zagreb, 2009., str. 360-364.

6.8. Stručno usavršavanje

Zrinka Buljević

- 17.7. imenovana muzejskom savjetnicom

Sanja Ivčević

- 17.7. imenovana muzejskom savjetnicom

Hanja Anić

- Seminar Citatne baze podataka i njihov značaj (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu)
- Seminar Dostava popisa arhivskog i registraturnoga gradiva nadležnom arhivu (Državni arhiv Split)
- Predavanje Visokoškolske, sveučilišne i specijalne knjižnice – nužnost prilagodbe promjenama (Sveučilišna knjižnica u Splitu)
- Seminar Obrada knjižnične građe u K++ programu (Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb

Ika Prpa-Stojanac

- Predavanje o konzervaciji 6. Međunarodna konferencija studija konzervacije-restauracije održanog u Tvrđavi Gripe-Split (UMAS)

Slobodanka Antičić

- 8.5. u Zagrebu sudjelovala na radionici/seminaru u svezi informatizacije muzeja u Hrvatskoj, na temu obrade muzejske građe u programu M++, za arheološke zbirke
- 20.11. u Zagrebu sudjelovala na Radionici/seminaru o mogućnosti ispisivanja podataka iz programa M++ i S++
- 2.6. Šibenik, seminar Korištenje novih tehnologija u upravljanju i obnovi nepokretnih spomenika kulture, korištenju prirodnih resursa te drugim posebnim projektima

Ivanka Vukšić

- 2.6. Šibenik, seminar Korištenje novih tehnologija u upravljanju i obnovi nepokretnih spomenika kulture, korištenju prirodnih resursa te drugim posebnim projektima

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

- Z. Buljević recenzirala je po dva članka za časopise VAPD sv. 102 i Opuscula Archaeologica, te po jedan članak za časopise Asserija i Diadora,
- B. Kirigin recenzirao je jedan članak za časopis VAPD sv. 102 i sinopsis doktorske disertacije,

- S. Ivčević recenzirala je po jedan članak za časopise VAPD sv. 102 i Opuscula Archaeologica,
- Piteša recenzirao je po jedan članak za časopise Starohrvatska prosvjeta i VAPD sv. 102,
- Duplančić recenzirao je po jedan članak za časopise VAPD sv. 102 i Tusculum 2,
- D. Kliškić recenzirao je jedan članak za VAPD sv. 102

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Zrinka Buljević

- Imenovana u Kandidacijski odbor Grada Splita za Europsku prijestolnicu kulture 2020. g.
- Imenovana članom Stručnog povjerenstva za izradu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o arheološkim istraživanjima za pripremu i izradu teksta sukladno članku 49. stavak 2. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara
- Imenovana članom Upravnog vijeće zadarskog Arheološkog muzeja (novi mandat)
- Članica Hrvatskog mujejskog vijeća
- predsjednica Upravnog vijeća Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika

Branko Kirigin

- Član Upravnog vijeća Javne ustanove za upravljanje starogradskim poljem
- Član Centra Studia Mediterranea Filozofskog fakulteta u Splitu

Boris Čargo

- Imenovan u Stručno povjerenstvo Hrvatskog mujejskog vijeća za praćenje realizacije muzeološke koncepcije novog stalnog postava antike Arheološkog muzeja Zadar
- Izabran u središnji odbor Hrvatskog arheološkog društva
- Član Stručnog povjerenstva za imenovanje ulica i trgova grada Visa

Arsen Duplančić

- Član Upravnog odbora Književnog kruga Split
- Član Glavnog odbora Društva knjižničara Split
- Član uredništva časopisa Kulturna baština u Splitu
- Član uredništva časopisa Glasnik Društva bibliotekara Split

Hanja Anić

- Članica Komisije za muzejske i galerijske knjižnice

6.12. Informatički poslovi muzeja

- Obrađeno je oko 720 fotografija za unos u program za inventarizaciju M++, skenirano je oko 20 predložaka.
- Gotovo svakodnevno obavljane su manje intervencije, otklanjani rijetki problemi sa spywareom te davani savjeti korisnicima.
- Pružane su usluge korisnicima (skeniranje, obrada fotografija i sl.)

6.13. Ostalo

Branko Kirigin

- 28.3.-1.4. na poziv kolege dr. sc. Petra Popovića iz Arheološkog instituta u Beogradu boravio u Beogradu zbog rada na grčkoj i helenističkoj keramici s lokaliteta Kale Krševica (južna Srbija)
- 10.-15.5. boravak u Berlinu na poziv direktora Instituta za prethistorijsku arheologiju, prof. Dr. Wolframa Schiera, održao predavanje o prethistorijskim i grčkim nalazima s Palagruže, te radio u biblioteci Njemačkog Arheološkog instituta.

Matična djelatnost

- Sanja Ivčević, matičarka: 7.5. održan je sastanak Vijeća za matičnu djelatnost arheoloških muzeja u Muzejskome dokumentacijskom centru u Zagrebu radi intenziviranja suradnje te uspostavljanja i provedbe jedinstvenih standarda u obavljanju muzejske djelatnosti

Projekti

- Jagoda Mardešić: sudjelovala u projektu MDC-a Virtualni muzeji, odabrala lokacije za snimanje 15 foto panorama u lapidariju, izložbenim dvoranama i Solinu, te 15 predmeta koji će biti predstavljeni kao ilustracija stalnog postava. Napisala tekstove za pojedine zbirke i cjeline koje će biti na stranicama AMS-a i tekstove za odabrane predmete.

Legendiranje lapidarija

- Nastavljen je rad na legendiranju temeljem idejnog rješenja i grafičkog oblikovanja tablica-legendi za označavanje spomenika u lapidariju Muzeja autora Viktora Popovića

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

- Zrinka Buljević: suradnica na projektu *Rimski vojni logori u Hrvatskoj*, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH
- Branko Kirigin: rad na EU projektu BARCA nell'Adriatic Kolpos INTEREG IIIA, CARDIS/PHARE sa suradnicima - Starogradsko polje HORA PHAROU, prezentacija na skupu u Starom Gradu 28. i 29.11.
- Sanja Ivčević: suradnica na projektu *Rimski vojni logori u Hrvatskoj*, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

7.3. Znanstveno usavršavanje

Zrinka Buljević

- Upisala V. semestar poslijediplomskog doktorskog studija arheologije na Filozofском fakultetu u Zagrebu

Sanja Ivčević

- Upisala V. semestar poslijediplomskog doktorskog studija arheologije na Filozofском fakultetu u Zagrebu

Jagoda Mardešić

- Upisala VI. semestar poslijediplomskog doktorskog studija arheologije na Filozofском fakultetu u Zagrebu

Boris Čargo

- 25.9. magistrirao na Filozofском fakultetu u Zagrebu na temu Martvilo – zapadna isejska nekropola, pred stručnim povjerenstvom dr. sc. Marina Miličević-Bradač, dr. sc. Mirjana Sanader i akademik Nenad Cambj

Ante Piteša

- Unio VAPD svezak 101 na Portal znanstvenih časopisa HRČAK

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.1. Znanstveni skupovi

- *Arheološka istraživanja na srednjem Jadranu*

Od 12. do 16. listopada 2009. u Visu je održana Godišnja skupština Hrvatskog arheološkog društva i znanstveni skup Arheološka istraživanja na srednjem Jadranu u organizaciji Arheološkog muzeja Split i Hrvatskog arheološkog društva. Skup se održavao u prostorima Hrvatskog doma.

Aktivnosti koje su prethodile održavanju skupa svodile su se na uređivanje prostora Arheološke zbirke "Issa", gdje se djelomično preuredila helenistička zbirka novom organizacijom prostora, premještanja vitrina, te postavljanjem novih dvojezičnih panoa. Također za potrebe HAD-a postavljena je izložba *Viški boj 1866.* u prostorima Kulturnog centra u Visu, te izložba *Palagruža Diomedov otok – otok među zvjezdama* u Čitaonici na rivi u Komiži. Na znanstvenom skupu je sudjelovalo 160 sudionika, bilo je 38 priopćenja, te prezentirano 10 postera.

Tijekom održavanja znanstvenog skupa priređen je izlet za sve sudionike po arheološkim lokalitetima antičke Isse, Modroj špilji na Biševu, te Zbirci ribarskih alata i uzlova u Komiži, te komiškim crkvama. Skup je protekao u dobrom ozračju, a posjećenost predavanja bila je preko 80%. Na izbornoj skupštini izabran je novi središnji odbor HAD-a, čiji član je postao Boris Čargo

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

- Noć muzeja '09., 30.1.

Program: promocija audio vodiča, DVD-a Salona, glazba - violina: Majda Goluža, klavijature - Sebastjan Koceić, grupna vodstva, domjenak, prigodna prodaja publikacija, suvenira i audiovodiča; ukupno 1188 posjetitelja

- *El Shatt, zbijeg iz Hrvatske u pustinju Sinaja, Egipat (1944.-1946.)*

Utvrda Gospina batarija u Visu, 23.4. - 30.10.

Izložba je priređena u suradnji s Hrvatskim povijesnim muzejom iz Zagreba, a otvorena je na dan grada Visa, blagdan sv. Jurja.

- *Grčko-helenistička keramika u Arheološkom muzeju u Splitu*

- Muzej grada Šibenika, 6.-26.3.

Lošinjski muzej, Mali Lošinj, 26.4.-28.5.

- *Palagruža Diomedov otok - otok među zvjezdama*

Izložba je postavljena je u Spomen domu u Komiži 10.11.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Knjige

- Ante Piteša, *Katalog nalaza iz vremena seobe naroda, srednjeg i novog vijeka u Arheološkome muzeju u Splitu*, Split, 2009.

Časopisi

- Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

- Z. Buljević: 30.1. Noć muzeja, 4.6. profesor Barry B. Powell sa suprugom, 30.9. vođenje sudionika splitske konferencije *Sepulkralna skulptura zapadnog Ilirika i susjednih oblasti u doba Rimskog carstva*
- B. Kirigin: 3.4. dr. Ciprian Broadbank iz Arheološkog instituta u Londonu, posjete: 20.8. Michael Vickers iz Ashmolean Museum Oxford, Brxan Bass Sveučilište u Zurichu

- E. Višić-Ljubić: vođenje 9 organiziranih grupa posjetitelja po lokalitetu: SŠ iz Zagreba, grupa profesora i polaznika Američke akademije u Rimu, gosti iz Amerike, OŠ iz Vele Luke na Korčuli, grupa u organizaciji šibenskog muzeja, SŠ iz Karlovca, OŠ iz Karlovca, OŠ iz Zagreba, sudionici međunarodnog znanstvenog skupa Sepulkralna skulptura zapadnog Ilirika i susjednih oblasti u doba Rimskog carstva
- B. Čargo: 30. 1. Noć muzeja, vođenje djelatnika Croatia osiguranja po Arheološkom muzeju Split, turista iz Istre po otočkim lokalitetima, Ribarskom muzeju u Komiži, arheološkim lokalitetima u Visu, te Arheološkoj zbirci "Issa" u Visu, zbog brojnosti izletnika, vođenje je trajalo dva dana, novinara koji su doputovali na Vis kako bi ga mogli predstaviti čitateljima u svojim tekstovima kroz zbirku "Issa", studenata s Filozofskog fakulteta u Splitu po lokalitetima i Zbirci u Visu, grupe posjetitelja po Arheološkoj zbirci i lokalitetima, učenika dvaju razreda OŠ Vis, po Arheološkoj zbirci i lokalitetima, sudionika skupa HAD-a po arheološkim lokalitetima i zbirci "Issa", učenika SŠ Antun Matijašević Karamaneo po lokalitetima i zbirci "Issa"
- A. Piteša: vođenje grupe švedskih profesora u organizaciji Marine Prusac po Muzeju
- M. Bonačić Mandinić: dva stručna vođenja po stalnom muzejском postavu
- D. Kliškić: dva stručna vodenja po stalnom postavu Muzeja
- Jelena Bradarić: vođenje za Noć muzeja

11.2. Predavanja

Branko Kirigin

- 23.-28.3. u Sarajevu, u okviru EU projekta CEPUS – mreža ArheoPed 2 održao šest sati predavanja studentima arheologije, povijesti i povijesti umjetnosti Filozofskog fakulteta u Sarajevu
- Studentima Odsjeka za povijest umjetnosti FF u Splitu, održao sedam predavanja u sklopu izborne nastave (Grčka civilizacija na Jadranu)

Zrinka Buljević

- 18.-20.1. Zagreb: na poziv prof. Milićević Bradač, na Arheološkom odsjeku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 19.1. održala predavanje *Staklo u Augustovo doba*.

Sanja Ivčević

- 3.-5.11. Zagreb, održala predavanja studentima arheologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

12.1. Press / 12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Zrinka Buljević

- Suradnica na emisiji Hrvatska kulturna baština, 1. program HTV, 17.1.2009., epizoda: Zvonimir Buljević

Boris Čargo

- Izjave novinaru HTV-a studiju Šibenik, lokalnoj TV Šibenik, te novinaru Radio Šibenika i novinaru Hrvatskog katoličkog radija o izložbi *Grčko-helenistička keramika u Arheološkom muzeju u Splitu*.
- Sudjelovao u snimanju priloga za emisiju koja će se emitirati u sklopu ljetnog programa HTV-a. Snimani su kadrovi na termama i u Arheološkoj zbirci
- Intervju novinarki hrvatskog radija - radio Splita gđi. Ivoni Jakić za emisiju Ljetni đir, o viškoj kulturnoj baštini i izložbi *El Shatt*
- Izjave dopisniku Slobodne Dalmacije o skupu HAD-a i istraživanjima na lokalitetima antičke Isse.

Ema Višić-Ljubić

- Razgovor s novinarkom RTL-a o događajima u Saloni, prilog je prikazan u Dnevniku
- 25.9. snimanje priloga o Saloni kao o važnoj turističkoj destinaciji, prilog je emitiran na Radio Saloni
- Razgovor s novinarkom M. Batarelo o konzervatorskim radovima na Marusincu, članak je objavljen u Solinskoj kronici u prosincu
- Kontakti s domaćim i stranim novinarima koji u organizaciji Hrvatske turističke zajednice posjećuju Salonu

12.4. Promocije i prezentacije

18.5. održana promocija Vjesnika za arheologiju i povijest dalmatinsku, svezak 101, u Arheološkom muzeju Split; muzejski godišnjak promovirali akademik Nenad Cambj i dr. sc. Domagoj Tončinić

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

- Muzej: 6.107 posjetitelja
- Salona: 17.646 posjetitelja
- Arheološka zbirka Issa: 2.075 posjetitelja

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

- Muzej je s Ministarstvom kulture RH sklopio ugovore o korištenju sredstava i to:
 - za redovitu djelatnost: 5.059.311,00 kn
 - za investicijski program: investiciono održavanje i opremanje Muzeja 500.000,00 kn
 - za muzejsko-galerijsku djelatnost:
 - arheološka istraživanja teatra u Saloni 50.000,00 kn
 - arheološka istraživanja helenističko rimske arhitekture i bedema antičke Isse 50.000,00 kn
 - arheološka istraživanja rimskih termi antičke Isse 50.000,00 kn
 - nastavak arheoloških istraživanja u špilji Kopačina kod Donjeg Humca, otok Brač (IV. kampanja) 20.000,00 kn
 - izložba El Shatt, zbijeg iz Hrvatske u pustinju Sinaja 70.000,00 kn
 - spomenici u lapidariju Arheološkog muzeja u Splitu - nastavak legendiranja 30.000,00 kn
 - nakladništvo: tiskanje Vjesnika za arheologiju i povijest dalmatinsku, svezak 102/09, 100.000,00 kn
 - nakladništvo: katalog *Bizantski, ostrogotski i langbardski novac izložen u stalnom postavu Arheološkog muzeja u Splitu*, priprema, 20.000,00 kn
 - nakladništvo: katalog Zbirka seobe naroda i srednjeg vijeka, 130.000,00 kn
 - nakladništvo: katalog *Geme u Arheološkom muzeju u Splitu*, I. dio, 40.000,00 kn

- informatizacija: 30.000,00 kn
- nabava stručne literature za obradu muzejske građe 30.000,00 kn
- znanstveni skup Hrvatskog arheološkog društva u Visu 30.000,00 kn za program zaštite kulturnog dobra:
- Solin, Marusinac, sjeverni dio tzv. basilicae discopertae - za radove konzervacije, 100.000,00 kn
- Palagruža, arheološki park Salamandrija 50.000,00 kn
- Dugi Rat, Sumpetar, špilja Turska peć - za konstruktivnu sanaciju, radove konzervacije, 50.000,00 kn
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH sufinanciralo je tiskanje časopisa Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku, svezak 102/09: 62.938,00 kuna
- Splitsko-dalmatinska županija sufinancirala je organizaciju znanstvenog skupa u Visu: 10.000,00 kn
- Grad Solin je sufinancirao radove na arheološkom lokalitetu Salona: izrada glavnog projekta rasvjete arheološkog lokaliteta Manastirine 60.000,00 kn
- Općina Dugi Rat je sufinancirala arheološka istraživanja prapovijesne špilje Turska peć: 14.000,00 kn
- Grad Vis je sufinancirao izložbu El Shatt: 4.000,00 kn

15.2. Investicije

Investicijsko opremanje i uređenje Muzeja

- Sanacija vlage u prizemlju i podrumu u zgradu Muzeja: sanacijski radovi u depoima prapovijesne i grčko-helenističke zbirke, te u izložbenim prostorima u prizemlju Muzeja.
- Rekonstrukcije instalacije vodovoda i kanalizacije u zgradu Muzeja
- Zamjena stare i postavljanje nove električne instalacije u lapidariju Muzeja
- Nabava i montaža uredskog namještaja: u cijelosti je opremljeni ured kustosa u potkrovlu muzejske zgrade, te uredi ravnateljice i tajništva na I. katu Muzeja.

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

- Salona - održavanje lokaliteta

Lokaliteti Manastirine, Marusinac, Amfiteatar, Kapljuč, "16 sarkofaga", Episkopalni centar, Terme, Pet mostova, Ilinac, gradski bedemi, Teatar i Forum, kao i zgrada Tusculum redovito su čišćeni i održavani:

- hortikultura: košenje trave, zalijevanje, sadnja novih sadnica doniranih od TZ grada Solina, podrezivanje ograda i granja, komunalna služba grada Solina uklonila je osušene čemprese s Manastirina, te uz pomoć auto-dizalice podrezala suhe grane na stablima oko lokaliteta
- uređenje parkirališta i okolnih površina s prilaznim putom do Manastirina, popravak i bojanje ogradnih stupića, sakupljanje smeća i krutog otpada, postavljanje novih kanti za otpad doniranih od grada Solina, nasipanje žala po putu
- 27.4. sklopljen je s ovlaštenom tvrtkom. MOZAIK d.o.o. iz Splita ugovor o obavljanju radova na komunalnom održavanju arheoloških lokaliteta Salone za vrijeme trajanja turističke sezone, do 30.11.

- Salona - razno

- 9.3. Nadbiskupija splitsko-makarska organizirala Križni put u crkvi sv. Anastazija;
- 9.5. održana misa povodom blagdana sv. Duje na Manastirinama;
- 29.7. polaganjem vijenca na grob obilježena 75. godišnjica smrti don Frane Bulića;
- 25.8. održana misa za sv. Anastaziju na Marusincu;
- u okviru Solinskog kulturnog ljeta na Manastirinama i u vrtu Tusculuma održane su priredbe: 28.7. Edith Piaf u izvođenju Ksenije Prohaske, 2.8. Večer iseljeničke poezije, 11.8. Marin Limić, koncert, 28.8. Talijanska kancona u izvođenju Ksenije Prohaske i gostiju, 2.9. predstavljen novi broj časopisa za kulturu Tusculum;
- 30.9. sudionici međunarodnog znanstvenog skupa *Sepulkralna skulptura zapadnog Ilirika i susjednih oblasti u doba Rimskog carstva* posjetili su Salonu.

- Informatizacija

2009. g., što se tiče informatičke djelatnosti u Muzeju, obilježila je konfiguracija serverskog i vatrozid računala te optimizacija etalon računala radi podizanja efikasnosti i sigurnosti buduće domenske računalne mreže. Nabavljana je razna informatička oprema, obavljano je redovito održavanje i dr.

- Oprema / mreža

U 2009. godini na postojeću muzejsku informatičku mrežu dodana su 2 nova korisnika, (ali je njih 5 i odspojeno) i to:

1 putem stolnog računala sa bežičnim mrežnim adapterom.

1 putem prijenosnog računala sa bežičnim mrežnim adapterom.

Računala

- Nabavljeni su 4 stolna računala i 1 LCD monitor.
- Nabavljeni je i dodatna oprema za server (1 TB čvrsti disk i 4 GB dodatne memorije).
- Nabavljen je 1 digitalni foto aparat, 1 čvrsti disk, 1 printer, 1 numerička tipkovnica i proširenje memorije od 1GB za fotografa.
- Vršeni su razni popravci (neki koordinirani s drugim tvrtkama), zamijenjeno je jedno napajanje i jedan skener.

Internet

- Promijenjena je mjesечna kvota ADSL paketa u Solinu sa prijašnjih 2GB na neograničeno zbog uvođenja video nadzora.

Programi

- Za sva nova računala koja su nabavljeni kupljene su licence za OS Windows Xp Professional.
- Obnovljena je licenca za antivirusni program, a kod onih korisnika gdje je računalo zamijenjeno novim, a staro ustupljeno drugim korisnicima, izvršen je prijepis i brisanje korisničkih podataka.
- Koordiniran je rad na održavanju programa M++ sa tvrtkom. "Link2", a isto tako i prebacivanje knjigovodstvenih aplikacija na server sa tvrtkom. "Vugergrad". Vršena je i koordinacija s tvrtkom. "Bond" radi konfiguriranja računala za video nadzor.
- Instaliran je MS ISA Server 2006 vatrozid za buduću domensku mrežu na zasebno računalo, instalirani su brojni servisi na serverskom. računalu (udaljeni rad s aplikacijama, interni forum, interni IM, itd). Dodatno je prilagođavano etalon računalo kao buduća osnova svih računala u mreži.
- Prelazak na domenski način rada potpuno je nova koncepcija mrežnog rada te zahtjeva detaljno testiranje i provjeravanje svih aspekata kao i moju edukaciju, koja je obavljana "uhodu". Zbog svih ovih razloga sustav još nije do kraja implementiran.

Službeni put

Zrinka Buljević

- 22.- 24 4. Vis – otvaranje izložbe HPM El Shatt u Gospinoj Batariji, na Dan Grada Visa
23. 4.
- 9. i 10.6. Vis, zbog dogovora s V. Popovićem o obnavljanju likovnog postava legendi u Batariji uoči održavanja godišnjeg skupa Hrvatskog arheološkog društva u listopadu, te s Borisom Čargom na sastanku kod gradonačelnika, gospodina Ive Radice na kojem smo ga upoznali s problemima na koje upozoravamo već dugo i nažalost bezuspješno.
- 17.6. Narona, dokumentiranje ulomaka Enionovog posuđa; Gardun, dokumentiranje falere
- 1.7. Trilj, lokalitet Gardun, zbog korekcija crteža,
- 6.-7.10. Zagreb, nazočnost obrani doktorata Domagoja Tončinića, predsjednika Upravnog vijeća AMS-a
- 22. -23.10. Bol, otok Brač, povodom manifestacije Dani hrvatskog turizma

Boris Čargo

- 11.2. Šibenik, dogovor u svezi organizacije izložbe u Muzeju grada Šibenika
- 9.3. Zadar, sastanak Povjerenstva Ministarstva kulture u Arheološkom muzeju Zadar
- 26.3. Šibenik, demontaža izložbe u Muzeju grada Šibenika
- 26.-29.4. Mali Lošinj, postav i otvorenje izložbe *Grčko-helenistička keramika u AMS-u*
- 27.-28.5. Mali Lošinj, zatvaranje izložbe Grčko-helenistička keramika u AMS-u